# מהדורה למורה – מפתח תשובות

## מטרות הדף:

- להבין איך טיסות מקשרות בין יבשות ועוזרות למחלות להתפשט מהר
- להכיר דרכים שבהן אנשים ומדענים מתמודדים יחד עם מחלות עולמיות
- לתרגל הרגלי בריאות אישיים התורמים לבריאות הכלל

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

### חלק א' – שאלות הבנה

1. ג – בערך יום
2. ב – עם אדם שנדבק ונוסע
3. א – רופאים ומדענים משתפים מידע במהירות
4. א – מערכות סינון וחידוש אוויר
5. ב – לשטוף ידיים ולנוח כשחולים

### חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – הטקסט מציין זאת במפורש
2. לא נכון – שיתוף מידע דווקא מהיר ועוזר לטפל מהר יותר
3. נכון – זו דרך למנוע הפצת נגיפים
4. לא נכון – עדיף לנוח בבית כדי לא להדביק אחרים
5. נכון – כך כתוב בטקסט

### חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

1. יום
2. אחרת
3. מידע
4. סינון
5. מרפק
6. נוח

### חלק ד' – מיון: מה כל אחד עושה ומה העולם עושה יחד

- 1 – ב (מה העולם עושה יחד)
- 2 – א (מה העולם עושה יחד)
- 3 – ו (מה העולם עושה יחד)
- 4 – ג (מה כל אחד עושה)
- 5 – ד (מה כל אחד עושה)
- 6 – ה (מה כל אחד עושה)

### חלק ה' – קוראים בין השורות

1. ד – כי הם יכולים להפיץ מחלות מהר, אבל גם להפיץ ידע ועזרה מהר
2. א – כי יש ביניהן הרבה טיסות ישירות

### חלק ו' – כתיבה ומחשבה

1. תשובה חופשית - יש לבדוק שכוללת לפחות 3 הרגלים כמו שטיפת ידיים, שיעול למרפק, הישארות בבית בזמן מחלה
2. תשובה חופשית - חשוב לבדוק נימוק הגיוני המתייחס גם ליתרונות וגם לאתגרים שהוזכרו בטקסט

### כרטיס יציאה – מה לחפש

- טיסות מהירות בין יבשות מאפשרות לנגיפים לעבור בין מדינות במהירות
- תשובות אפשריות: שטיפת ידיים, שיעול למרפק, מנוחה בבית כשחולים
- משתפים מידע במהירות, מזהים מחלות מוקדם ומתאמים דרכי טיפול

## טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בדיון קצר: מי בכיתה טס פעם למדינה אחרת, וכמה זמן זה לקח
- כדאי להדגיש שהחיבור העולמי הוא גם הזדמנות (שיתוף ידע) וגם אתגר (הפצת מחלות)
- משימת המיון מתאימה לעבודה בזוגות לפני דיון כיתתי משותף

# דף תרגול: מחלה שעולה על מטוס

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

**שם:** _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

מטוס טס מהר מאוד בין מדינות. הדף הזה על זה שגם מחלות יכולות לטוס עם האנשים, ואיך שומרים על הבריאות.

## 📖 מילון קטן:

| | |
|---|---|
| **כפר עולמי** | העולם כולו מחובר כמו כפר קטן אחד |
| **נגיף** | גורם קטן שיכול לגרום למחלה |
| **מחלה עונתית** | מחלה שחוזרת בכל שנה באותה תקופה, כמו שפעת |
| **יבשת** | שטח יבשה גדול, כמו אסיה או אירופה |
| **סינון אוויר** | ניקוי האוויר ממזהמים או מנגיפים |
| **חיסון** | זריקה או טיפה שעוזרת לגוף להילחם במחלה |
| **מדען** | אדם שחוקר ולומד על העולם בצורה מדעית |

## 1 חלק א' – שאלות הבנה

הקיפו את התשובה הנכונה.

**1.** כמה זמן לוקח טיסה לצד השני של העולם?

א) שבועות ב) חודשים ג) בערך יום ד) שנה

**2.** איך נגיף עובר בין מדינות?

א) דרך כבלי חשמל ב) עם אדם שנדבק ונוסע ג) דרך הטלוויזיה ד) בגלל שינוי מזג אוויר בלבד

**3.** מה עוזר להילחם במחלות בעולם מחובר?

א) רופאים ומדענים משתפים מידע במהירות ב) כולם מפסיקים לטוס ג) מחלות נעלמות לבד

ד) אין צורך בשטיפת ידיים

**4.** מה עוזר לאוויר להיות נקי במטוס?

א) מערכות סינון וחידוש אוויר ב) מסכי טלוויזיה גדולים ג) מים קרים בלבד ד) כיסאות נוחים

**5.** מה כל אחד יכול לעשות כדי לשמור על בריאות?

א) לנסוע הרבה יותר ב) לשטוף ידיים ולנוח כשחולים ג) להתעלם מתחושת מחלה

ד) לא לצאת מהבית לעולם

## 2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

| # | משפט | ✔ נכון | ✘ לא נכון |
|---|---|---|---|
| 1 | גם מחלות עונתיות כמו שפעת עוברות בין יבשות. | ☐ | ☐ |
| 2 | שיתוף מידע בין מדענים במדינות שונות מעכב את הטיפול. | ☐ | ☐ |

| # | משפט | ✔ נכון | ✘ לא נכון |
|---|---|---|---|
| 3 | שיעול לתוך המרפק עוזר להפחית העברה של נגיפים. | ☐ | ☐ |
| 4 | כשמרגישים חולים, עדיף להגיע לכיתה ולא לנוח. | ☐ | ☐ |
| 5 | לפני מאות שנים מסע בין יבשות נמשך שבועות וחודשים. | ☐ | ☐ |

## 3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

**1.** מטוס יכול להגיע לצד השני של העולם בתוך _____ .

**2.** אדם שנדבק בנגיף יכול להביא אותו איתו למדינה _____ .

**3.** רופאים ומדענים משתפים _____ במהירות ומזהים מחלות חדשות.

**4.** בשדות תעופה יש מערכות ל _____ ולחידוש האוויר.

**5.** עדיף להשתעל לתוך ה _____ כדי להפחית הדבקה.

**6.** כשחולים, עדיף ל _____ בבית.

## 4 חלק ד' – מיון: מה כל אחד עושה ומה העולם עושה יחד

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

| | | |
|---|---|---|
| **1.** מדענים משתפים מידע | ___ | **א.** מה העולם עושה יחד |
| **2.** רופאים לומדים זה מזה | ___ | **ב.** מה העולם עושה יחד |
| **3.** מעבדות מתאמות בדיקות | ___ | **ג.** מה כל אחד עושה |
| **4.** שטיפת ידיים | ___ | **ד.** מה כל אחד עושה |
| **5.** שיעול לתוך המרפק | ___ | **ה.** מה כל אחד עושה |
| **6.** מנוחה בבית בזמן מחלה | ___ | **ו.** מה העולם עושה יחד |

## 5 חלק ה' – קוראים בין השורות

הקיפו את התשובה הנכונה.

**1.** למה הקשרים בעולם עוזרים וגם מזיקים?

(א) כי מטוסים טסים הלוך וחזור (ב) כי יש שני סוגי נגיפים (ג) כי רק מדינות גדולות משתפות מידע

(ד) כי הם יכולים להפיץ מחלות מהר, אבל גם להפיץ ידע ועזרה מהר

**2.** למה ערים רחוקות יכולות להיות מחוברות מהר?

(א) כי יש ביניהן הרבה טיסות ישירות (ב) כי הן באותו גודל (ג) כי יש להן אותו מזג אוויר

(ד) כי הן מדברות באותה שפה

## 6 חלק ו' – כתיבה ומחשבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

**1.** אילו הרגלים פשוטים אתם יכולים לעשות כדי לשמור על הבריאות שלכם ושל אחרים בכיתה? כתבו לפחות שלוש דוגמאות.

**2.** האם לדעתכם היתרונות של עולם מחובר (טיולים, מפגשים, ידע) גדולים יותר מהאתגרים (כמו הפצת מחלות)? נמקו את דעתכם.

### כרטיס יציאה

מה עוזר למחלות להתפשט מהר יותר בעולם של היום?

תנו דוגמה אחת לדבר שאנחנו יכולים לעשות כדי לשמור על בריאות הכיתה

איך מדענים בעולם עוזרים להתמודד עם מחלות חדשות?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀